

## INFORMACJE WSTĘPNE

**N**auka angielskiego prowadzona jest zarówno na uniwersytetach, w większych college'ach, jak i w prywatnych szkołach językowych.

Wszędzie tam można uczęszczać na zajęcia o podobnych profilach: ogólny, biznesowy, język angielski specjalistyczny, np. dla prawników lub lekarzy (*English for Specific Purposes - ESP*).

Dla kandydatów na studia w Wielkiej Brytanii prowadzone są specjalne kursy *English for Academic Purposes (EAP)*, które przygotowują do studiów w języku angielskim.

Dostarczają one nie tylko słownictwa koniecznego na tym etapie edukacji, ale także mają na celu zapoznanie przyszłych studentów z metodami pisania esejów, przygotowywania prezentacji oraz czytaniem tekstów akademickich.

Są one prowadzone w systemie dziennym, wieczorowym lub tylko w okresie letnim.

Ogólnodostępna baza akredytowanych kursów języka angielskiego znajduje się na stronie [www.educationuk.org](http://www.educationuk.org).

Więcej informacji można również uzyskać w najbliższej placówce *British Council*:

[www.britishcouncil.org](http://www.britishcouncil.org)

### ENGLISH UK

Jest to nowe stowarzyszenie (poprzednio były to dwie oddzielne organizacje: ARELS - *Asciation of Recognised English Language Services* i BASELT - *British Association of State English Language Teaching*), którego członkami są wszystkie uznane i posiadające stosowne akredytacje placówki nauczania języka angielskiego (zarówno państwowe jak i prywatne).

## STUDIOWANIE W WIELKIEJ BRYTANII

**P**osiadanie brytyjskiego dyplomu, uznanego za jeden z najbardziej prestiżowych na świecie, daje znakomite perspektywy na przyszłość.

Podstawowymi kursami dostępnymi zarówno na uniwersytecie jak i college'u są kursy *Bachelor* (odpowiednik polskiego licencjatu). Trwają one 3 lata z możliwością wybrania opcji 4-letniej czyli tzw. kursu *sandwich*, gdzie dodatkowy rok spędzany jest na uczelni za granicą, bądź polega on na odbyciu rocznego stażu.

Aby zostać magistrem należy zapisać się na roczny (w systemie dziennym) lub dwuletni

kurs podyplomowy *Masters* organizowany jedynie na uniwersytetach.

Aby uniknąć rozczarowania przed podjęciem decyzji o wyborze uczelni oraz kierunku studiów, warto dokładnie przejrzeć rankingi uczelni np. *University guide* na stronie dziennika *The Guardian*:

[www.guardian.co.uk/education](http://www.guardian.co.uk/education)

### KWALIFIKACJE JĘZYKOWE

Każda uczelnia wyższa ma własne wymagania językowe wobec potencjalnych studentów. Kandydaci, których pierwszym językiem nie jest angielski, muszą przedstawić odpowiednie dokumenty potwierdzające wymaganą

znajomość języka angielskiego. Najbardziej popularnymi egzaminami uznawanymi przez brytyjskie uczelnie są:

- » Międzynarodowy System Testowania Znajomości Języka Angielskiego (*International English Language Testing System* - IELTS) - wymagane będzie zaliczenie wersji akademickiej egzaminu (*Academic*)
- » Test z Języka Angielskiego jako Języka Obcego (*Test of English as a Foreign Language* - TOEFL) więcej informacji w języku polskim na stronie <http://www.hotcourses.com/polska/kursy-jezyka-angielskiego-uk>

Pozostałe egzaminy, które mogą być uznane przez brytyjskie uczelnie wymienione są na stronie:

<http://www.ucas.ac.uk/students/nonukstudents/englangprof>

Zawsze jednak należy sprawdzić, jakie są wymagania konkretnego uniwersytetu lub college'u.

## KWALIFIKACJE AKADEMICKIE

Większość uczelni wyższych akceptuje polską maturę. Uczelnia może również przeprowadzić rozmowę kwalifikacyjną lub dodatkowe egzaminy. Niektóre uniwersytety organizują tzw. Rok Zerowy dla studentów, którym brakuje istotnych kwalifikacji.

## WIEK STUDENTA

Ważną kwestią przy składaniu wniosku o miejsce na kursie jest wiek kandydata. Osoby powyżej 21-ego roku życia uważane są za studentów dojrzałych (*Mature Student*).

W związku z tym niektóre uczelnie odstępują od części warunków stawianych młodszym studentom, ale w zamian za to oczekują zainteresowania przyszłym kierunkiem studiów.

Zarówno w liście motywacyjnym, jak i na rozmowie trzeba wtedy uzasadnić wybór, przedstawić swoje doświadczenie zawodowe oraz plany na przyszłość.

## PROCEDURA PRZYJĘCIA - UCAS

UCAS (*Universities and Colleges Admissions Service*) to organizacja, która przyjmuje podania na studia licencjackie (undergraduate courses). Podania na studia magisterskie składa się bezpośrednio na wybraną uczelnię.

Koszt złożenia podania na jeden kierunek to £9, przy wyborze większej liczby kierunków opłata wynosi £19. Podanie można wypełnić online na stronie internetowej:

[wwwucas.ac.uk](http://wwwucas.ac.uk)

Należy dokładnie sprawdzić terminy przyjmowania wniosków. Niektóre kierunki jak np. medycyna czy weterynaria oraz uniwersytety w Oxford i Cambridge dużo wcześniej kończą przyjmowanie podań na studia.

UCAS zaleca jak najwcześniejsze składanie wniosków, gdyż niektóre uczelnie nie gwarantują rozpatrzenia wniosków złożonych po 15 stycznia, a na najbardziej popularnych kierunkach może już wtedy nie być miejsc.

## PROCES ROZPATRYWANIA WNIOSKÓW

Wypełniony formularz należy wysłać do UCAS, który następnie rozsyła wnioski do uniwersytetów. Każda uczelnia indywidualnie rozpatruje wnioski o przyjęcie. UCAS przesyła wszystkim kandydatom informator *Advice for Applicants* oraz nadaje numer PIN, który umożliwia logowanie się na stronie internetowej UCAS w celu sprawdzania informacji o akceptacji lub odrzuceniu podania.

Każda decyzja podjęta przez uczelnie przesyłana jest do UCAS, który informuje o niej kandydata na studia. Jednocześnie wszyst-

kie informacje zamieszczane są na stronie internetowej.

W przypadku, gdy kilka uczelni zadecyduje o przyjęciu kandydata na studia, ma on obowiązek poinformować o swoim wyborze UCAS.

W sytuacji, gdy wszystkie odpowiedzi z uczelni będą negatywne lub podanie dotrze do UCAS po upływie określonego terminu, w sierpniu odbywa się tzw. *Clearnig* - nabór na studia na kierunki, które są jeszcze dostępne.

## OPLĄTY ZA STUDIA

Ze względu na fakt, że Polska jest członkiem Unii Europejskiej, polscy studenci traktowani są jako *Home Students*.

Za kursy undergraduate rozpoczynające się w 2009 roku uczelnie będą mogły pobierać czesne w wysokości do £3,225 rocznie. Wysokość opłat zależy od rodzaju kursu oraz od oferującej go uczelni. Niektóre uniwersytety oferują możliwość zapłaty czesnego w ratach.

Oczywiście dodatkowo trzeba liczyć się z kosztami zakwaterowania i utrzymania. Większość uniwersytetów posiada akademiki, ale ceny bardzo często są wyższe od prywat-

nie wynajmowanego pokoju.

Koszt rocznego utrzymania może się wahać między 6000 a 10000 funtów, w zależności od miasta w którym się studiuje.

Informacje o stypendiach oraz pomocy finansowej dla studentów z Unii Europejskiej dostępne są na stronach:

- » Directgov (Education and learning/student finance)  
[www.direct.gov.uk](http://www.direct.gov.uk)
- » UKCISA - UK Council for International Student Affairs  
[www.ukcisa.org.uk](http://www.ukcisa.org.uk)
- » British Council  
[www.britishcouncil.org/new](http://www.britishcouncil.org/new)

Kandydaci na studia w Szkocji powinni odwiedzić stronę The Student Awards Agency for Scotland (SAAS):

[www.saas.gov.uk](http://www.saas.gov.uk)

## UWAGA!

**Starania o pomoc finansową lub stypendia należy rozpocząć natychmiast po złożeniu podania na studia.**

Informacje na temat oferowanych kursów można znaleźć na stronie internetowej:

[www.hotcourses.com/polska](http://www.hotcourses.com/polska)

## UZNAWALNOŚĆ POLSKICH DYPLOMÓW

**W** Wielkiej Brytanii warto starać się o uznanie polskich kwalifikacji. Można się w tym celu zwrócić do organizacji, która zajmuje się uznawaniem/ nostryfikacją dyplomów.

### NATIONAL ACADEMIC RECOGNITION INFORMATION CENTRE (NARIC)

Należy skontaktować się listownie z NARIC

wysyłając:

- » kopię dyplomu/certyfikatu (nie oryginał) wraz z transkrypcją,
- » kopię tłumaczenia przysięgłego dokumentu (można również poprosić NARIC o tłumaczenie, ale wtedy wzrasta cena usługi),
- » list z danymi (imię, nazwisko, adres), wyjaśnieniem w jakim celu potrzebne jest uznanie kwalifikacji oraz opisem kwalifi-

kacji (gdzie i kiedy zostały uzyskane, ile trwały studia, etc.),  
» zaadresowana koperta zwrotna ze znacznikiem.

Powyższe dokumenty należy wysłać na adres:  
**UK NARIC**  
Oriel House, Oriel Road  
Cheltenham GL50 1XP

Wniosek może być również złożony na stronie internetowej:

[www.naric.org.uk](http://www.naric.org.uk)

Koszt usługi to £46 przy dostarczeniu dokumentu wraz z tłumaczeniem, a £80.50 - jeżeli NARIC dokonuje także tłumaczenia. Proces ten trwa 10-15 dni.

## EDUKACJA DZIECI

**W** Wielkiej Brytanii obowiązek szkolny obejmuje dzieci w wieku od 4 do 16 lat.

Szkoła podstawowa (*Primary School*) zapewnia naukę dla dzieci w wieku 4-11 lat, a gimnazjum (*Secondary School*) - 11-16 lat.

Aby zapewnić dziecku miejsce w dobrej i położonej blisko miejsca zamieszkania szkole, należy odpowiednio wcześniej je zapisać. Podanie o przyjęcie dziecka do szkoły podstawowej powinno zostać wysłane już jesienią, a do gimnazjum - jesienią ostatniego roku szkoły podstawowej. Przy przyjmowaniu decyduje kolejność zgłoszeń.

Każda szkoła ma swoją tzw. *deadline* - czyli ostateczny termin przyjmowania podań.

Do szkoły można wybrać się z dzieckiem na tzw. *Open Evening*. Można wtedy porozmawiać z nauczycielami, obejrzeć budynek oraz zapoznać się z ofertą zajęć pozalekcyjnych.

W każdym urzędzie dzielnicowym (*Council*) można skorzystać z pomocy *Educational Service*, który pomoże wypełnić niezbędne dokumenty oraz poinformuje o wolnych miejscach w najbliższych placówkach. Za pośrednictwem tego urzędu przyjmowane są zgłoszenia do szkół publicznych.

### **UWAGA!**

**Zapisy do szkół katolickich i prywatnych przyjmowane są bezpośrednio w tych placówkach.**

Zazwyczaj do wniosku (*application form*) należy dołączyć następujące dokumenty (należy upewnić się, czy szkoła nie ma dodatkowych wymagań):

- » potwierdzenie adresu zamieszkania,
- » akt urodzenia,
- » paszport lub dowód potwierdzający tożsamość,
- » świadectwo z Polski, informację o osiągnięciach, konkursach, zajęciach pozalekcyjnych.

Serwis [www.ofsted.gov.uk](http://www.ofsted.gov.uk) - odpowiednik polskiego kuratorium, wydaje m.in. raporty o szkołach.

Wystarczy wpisać swój kod pocztowy, aby zapoznać się z raportem o wybranej szkole.

Jeżeli dziecko nie zna języka angielskiego, należy to zgłosić, aby otrzymało pomoc (*Special Educational Needs* - dostępne w niektórych szkołach).

*Educational Service* powinno także pomóc przy wyborze szkoły, która zapewni dzieciom niewidomym, głuchoniemym lub z innymi problemami najlepszą opiekę.

## POLSKIE ORGANIZACJE

### POLSKA MACIERZ SZKOLNA (PMS)

**P**olska Macierz Szkolna sprawuje pieczę nad kilkudziesięcioma polskimi szkołami przedmiotów ojczystych (szkołami sobotnimi), organizuje egzaminy (GCSE oraz AS i AL Level), kursy metodyczne dla nauczycieli, kursy przygotowawcze do egzaminów dla młodzieży oraz konkursy wiedzy o Polsce.

PMS prowadzi także księgarnię w budynku POSK-u, wydaje czasopisma („Dziatwa”, „Razem Młodzi Przyjaciele”, „Poradnik Metodyczny dla Nauczycieli” i inne) oraz podręczniki szkolne. Posiada również biuro zajmujące się sprawami bieżącymi.

W Wielkiej Brytanii (według stanu na 18 października 2008) istnieje blisko 100 polskich szkół przedmiotów ojczystych, w których nauka obejmuje język polski, historię i geografę Polski, religię oraz śpiew i tańce ludowe.

Liczba ta jest zmienna ze względu na demograficzne. Są one w zasadzie samodzielnymi komórkami nauczania.

### ZRZESZENIE NAUCZYCIELSTWA POLSKIEGO ZA GRANICĄ

**Z**ałożone w 1941 r. Zrzeszenie Nauczycielstwa Polskiego jest jedyną poza krajem organizacją nauczycielską oferującą pomoc merytoryczną oraz łączność ze szkołami przedmiotów ojczystych:

- » zakładanie i prowadzenie szkół oraz placówek oświatowych,
- » pogłębianie kultury polskiej wśród młodzieży Szkół Przedmiotów Ojczystych,
- » doskonalenie pedagogiczne nauczycieli - kursy pedagogiczne,

Na stronie Polskiej Macierzy Szkolnej zamieszczone są adresy wszystkich szkół sobotnich.

Polonijne Centrum w Lublinie (*e-mail: info@pcn.lublin.pl*) opracowało nowy Program nauczania języka polskiego poza granicami Polski (*www.pcn.lublin.pl*) dla poziomów 3-12 lat.

Program ma hasła na każdy poziom w podziale na części mowy i kilka przykładowych rozkładów zajęć. Można go dopasować do potrzeb każdej szkoły.

Dodatkowe pomoce naukowe i konspekty zajęć pobrać można z następujących polskich stron internetowych: *www.scholaris.edu.pl* oraz *www.codn.edu.pl*.

#### Polska Macierz Szkolna

238-246 King Street

Hammersmith, London W6 0RF

telefon: 020 8741 1993

fax: 020 8748 5522

e-mail: *pms@polskamacierz.org*

*www.polskamacierz.org*

- » organizowanie konferencji i seminariów metodycznych,
- » pomoc w działalności szkolnej i oświatowej,
- » konkursy, prelekcje, inne imprezy.

#### Zrzeszenie Nauczycielstwa Polskiego za Granicą

238-246 King Street

London W6 0RF

telefon/fax:

020 8995 1417

e-mail:

*znpgbrit@hotmail.com*